

NOTIFICATIE.

WIJ STAATSRaad, GOUVERNEUR VAN VRIESLAND.

Geliet op de resolutie van Hun Edel Groot Achtbaren, de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, van den 23 Januarij 1840, no. 101.

Brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende ingezetenen: Dat bij Zijner Majesteits besluit van den 2 December 1839, no. 72, genomen op voordragt van de Staten der Provincie *Vriesland*, is toegestaan om over den op 1840, ten behoeve van deze Provincie, te heffen negen opcenten op de hoofdsom der Rijks belastingen op het *Binnen- en Buitenlandsch Gedistilleerd*, twaalf opcenten op de hoofdsom der in alle de Gemeenten der Provincie geheven wordende Plaatselijke belasting op den *Wijn*, — mitsgaders eene eigene Provinciale belasting op het *Binnen- en Buitenlandsch Gedistilleerd*, hetwelk buiten de Provincie voor het Rijk reeds is veraccijnsd en alzoo in dezelve wordt ingevoerd, gelijkstaande met het bedrag der eerstvermelde negen opcenten.

Dat bij Zijner Majesteits besluit van den 8 Januarij 1840, no. 83, zijn goedgekeurd het Reglement en Tarief, waarnaar de bedoelde opcenten en de genoemde eigene Provinciale belasting zullen worden ingevorderd; en

Dat, volgens de resolutie van Hun Edel Groot Achtbaren, de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, van den 23 Januarij 1840, no. 101, waarbij voorschreven Reglement en Tarief ter executie worden gelegd, op den eersten Februarij aanstaande met de invordering van die opcenten en van die eigene Provinciale belasting zal worden aangevangen.

En opdat deze kome ter kennis van een iegelijk die daarbij eenig belang heeft, zal dezelve, op de gebruikelijke wijze, in deze Provincie worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden,
den 25 Januarij 1840.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

PUBLICATIE.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de Kohieren voor de Grondbelasting op de Gebouwde en Ongebouwde Eigendommen voor het loopende dienstjaar 1840 in gereedheid gebragt, op heden, ten gevolge van de Wet van 30 December 1839, (Staatsblad no. 55), voorloopig slechts voor de zes eerste manden dezes jaars invorderbaar verklaard en afgezonden zijn, en dat de Reclames tegen de aanslagen, voor die enkele gevallen, in welken dezelve mogten kunnen plaats vinden, met de vereischte bijlagen gemunieerd, zullen behooren te worden ingediend, bij den Controleur voor het Kadaster, den Heer *J. J. de Jongh*, alhier ter stede, casu quo, binnen den termijn van drie maanden na de dagteekening der afkondiging des Kohiers.

Leeuwarden,
den 25 Januarij 1840.

De Staatsraad Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21 Januarij. Een dagblad van Smyrna, dat als half-officieel wordt aangemerkt, wederspreekt het gerucht dat *Kiamil*-pacha eenigen anderen last dan tot overbrenging van den hattî-scherif hebben zou, en verzekert, dat de Porte vast besloten heeft, in geene voorloopige onderhandelingen met den Onderkoning te treden, maar zich, ten opzichte der beslissing van de Egyptische questie, geheel op de Mogendheden te verlaten.

De mededeelingen van den nieuwen Engelschen consul-generaal, overste *Hodges*, schenen *Mehemed-Ali* verontuist te hebben. Immers, na eenige met hem gehouden conferentien, hadden, onverwachts, elf Egyptische fregatten en brikken bevel ontvangen om naar Syrië te stevenen, ten einde troepen van daar naar Egypte over te voeren. Ook bezocht de Pacha dagelijks de lineschepen in de haven, en verhaastte zijne toebereidselen tot verdediging, terwijl zijne officieren zich zeer oorlogszuchtig uitlieten. Velen hadden de hoop op eene vreedzame schikking opgegeven en zagen de beslissing van den twist door het lot der wapenen in het aanstaande voorjaar te gemoet.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22 Januarij. In bijzondere berigten uit Algiers wordt gemeld, dat de marabout *Tedjini*, het opperhoofd van Aïn-Madhy, eene zeer belangrijke stad van de woestijn, aan den maarschalk *Valée* heeft doen voorstellen, om met Frankrijk eene alliantie tegen *Abd-el-Kader* te sluiten. Hij biedt aan om hem of den aftogt naar den kant van Sahara te beletten, of om een aantal troepen aan het Fransche leger te leveren. Men gelooft dat de maarschalk zeer gezind is om een dier voorstellen aan te nemen.

Uit Madrid schrijft men, dat de gematigde partij groote kans schijnt te hebben om bij de algemeene verkiezingen te zegevieren. Overtusschen vreest men, bij de buitengewone spanning der partijen, dat zij op sommige plaatsen niet zonder hevigen twist en bloedvergieten zullen afloopen.

Uit Oran zijn berigten tot den 12 Januarij. De Arabieren hadden die stad nog niet aangevallen, zoo als men gevreesd had; men rekende hunne magt op 15,000 man. In het voorjaar zullen twee tegerkorpsen tegen hen oprukken, het eene uit Algiers en het andere uit Oran, om den vijand in zijne kleinste schuilhoeken, van den Atlas tot aan de zee, op te sporen, en hem, zoo mogelijk, tusschen twee vuren te brengen; onze magt zal alsdan 60 à 80,000 man bedragen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 23 Januarij. Z. M. heeft benoemd tot presidenten der provinciale kerkbesturen, voor den jare 1840, in Gelderland, den heer *R. Macalester Loup*, Predikant te Bommel; Zuid-Holland, den heer *G. van Kooten*, Predikant te Dordrecht; Noord-Holland, Dr. *J. van Slogteren*, Predikant te Hoorn; Zeeland, den heer *C. de Visser*, Predikant te Tholen; Utrecht, de heer *L. Merens*, Predikant te Utrecht; Vriesland, den heer *B. Nieuwold*, Predikant te Leeuwarden; Overijssel, den heer *N. S. Hoek*, Predikant te Kampen; Groningen, den heer *D. Hendriks*, Predikant te Groningen; Noord-Brabant, den heer *S. G. Prins*, Predikant te Chaam; en Drenthe, den heer *W. Scheltens*, Predikant te Oosterhesselen. Voorts heeft Z. M. benoemd tot secretaris van het provinciale kerkbestuur van Gelderland, den heer *W. Overduijn*, Predikant te Arnhem; en tot secretaris van de commissie tot de zaken der Walsche kerken, den heer *J. H. de Dompierre de Chaupey*, Predikant te 's Gravenhage en tot deszelfs plaatsvervanger den heer *J. P. Mareus*, Predikant te Delft.

Men verneemt dat de president der Nederlandsche Handel-Maatschappij in het begin der week in deze residentie is geweest, met het oogmerk, om met het gouvernement een nader contract wegens de producten van onze O. I. bezittingen te sluiten. Men wil, dat die overeenkomst over eene lange tijdsruimte zal worden aangegaan.

Van den 25sten. De afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen zich nog morgen met het onderzoek nopens de Grondwet onledig houden, waarna de gezamenlijke processen-verbaal aan de Regering zullen worden medegedeeld.

Men verneemt, dat de werkzaamheden der Kamer tot 15 Maart zullen worden geschorst.

UTRECHT, den 23 Januarij. Heden morgen is het stoffelijk overblijfsel van professor *J. Heringa Ez.*, naar de Bildt gevoerd en aldaar in zijn familie-graf bijgezet. Behalve zijne kinderen, kinds kinderen en verdere familiebetrekkingen, hadden zich eenige hoogleraren en predikanten derwaarts begeven, om de laatste eer aan hunnen hoogvereerden ambtgenoot te beëijzen. Na de begrafenis deed Prof. *Pinke*, eene aanspraak, waarin hij de deugden en de godsvrucht van zijnen voortreffelijken leermeester afschetste. Onze predikant *Francken* hield insgelijks eene rede, waarna eenige Duitsche studenten een lijkgezing aanbleven.

HELDER, den 23 Januarij. Gisteren namiddag ten drie ure werd alhier bericht gebragt, dat op de hoogte van het zoogenaamde Falga, in de nabijheid van de zee, een schip gestrand was, hetwelk zich door storm en hooge zeeën in

gevaar bevond en hetwelk nader is gebleken te zijn de *Margaretha Johanna*, kapitein *M. Schouwen*, van Batavia naar Amsterdam. Zoo spoedig mogelijk trachtte men om de reddingsboot op het punt des gevaars te brengen. Tweemaal en wel eens des middags ten 4 ure en des nachts ten half drie ure trachtte men de schipbreukelingen te bereiken en te redden, doch te vergeefs waren die edele pogingen; de toenemende storm en de ontzaglijke branding noodzaakte den kloeken menschenvriend onverrichterzake strandwaarts te keeren.

Intusschen was de nood, waarin de schipbreukelingen, die zich tot behoud van hun leven allen in de groote mast hadden moeten begeven, zich bevonden, groot, en was het angstgeschrei om hulp en redding hartverscheurend en bijna niet om aan te hooren.

Bij de bestaande onmogelijkheid, om door middel van reddingsboot of ander vaartuig den gestranden bodem te bereiken, werd op voorstel van den scheeps-agent *Taylor* door welwillendheid van de kommandanten der artillerie besloten te beproeven, om door middel van werpschoten een lijn aan boord van het gestrande vaartuig te brengen en daardoor gelegenheid tot communicatie daar te stellen. Zeven werpen uit een mortier van 29 duim, waren vruchteloos en alzoo werden ook deze edele en loffelijke pogingen der artillerie met geen gunstig gevolg bekroond.

Spoedig daarna, werd alsnu de reddingboot bemand met den schipper *Jan Dito* en de bootslieden *Nicolaas Hettering*, *Jan Steijn*, *Jacob Vermeulen*, *Johannes Schendelaar*, *Jacob Duit* en *Anne Arends van den Berg*, te water gebragt, en bereikten deze moedige mannen niettegenstaande zij, door eene gevaarlijke branding heen te werken hadden, de noodlottige plaats van waar zij het geluk hadden met een gedeelte der equipagie behouden aan het strand weder te keeren.

Inmiddels was de door den heer *J. Bakker* aan den heer opperstrandvonder tot redding van het overige gedeelte der ongelukkigen aangeboden dopschuit van Huisduinen op het strand aangekomen en even spoedig, was dezelve bemand door den schipper *Carol Fredrik Ellmer* en de bootslieden *Harmen Zeeman*, *Martinus Stijl*, *Pieter Nannings*, *Maarten Sinjewel*, *Jan Bontes*, *Jurrien Schippers*, *Reindert Kruk* en *Jan Bute*, die, met ter zijdestelling van alle gevaren het wrakke schip bereikten en almede het geluk hadden 13 behouden schipbreukelingen aan wal te brengen. Nu bleek het dat nog een jong schepeling in den nood was achtergebleven, doch ook deze werd door bovengemelde bemanning der reddingboot met dezelfde bereidwilligheid even spoedig gered en bij zijne medgezellen gebragt.

Groot was de deelneming van die honderden menschen, die op het strand aanschouwers waren van dit akeilig tooneel, en groot het getal van de zoodanigen, die tot redding van hunnen evenmensch hunne bereidwilligheid aan den dag legden; maar ook hartelijk was het gejuich van dankbaarheid en blijdschap bij elke aankomst der alle lofverdienende menschenvrienden, met de door hun geredden, die allen op de meest in de nabijheid zich bevindende boerenwoning van den pachter *Leendert van 't Hoff* gebragt, en aldaar met guihed en deelneming ontvangen werden.

LEEWARDEN, den 27 Januarij. Bij Zr. Ms. besluit van den 18 dezer is tot rector-magnificus van de hoogeschool te Leiden, voor het akademie-jaar 1840—1841, benoemd de hoogleeraar *J. R. Torbecke*.

Men verneemt dat, bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, is bepaald, dat het 5de escadron van het regiment huzaren no. 6, en lanciers no. 10, zal worden gesupprimeerd.

Dezer dagen is aan de plaatselijke besturen aanbevolen, om van de bij 's Konings besluit van 31 Mei 1828 verleende bevoegdheid, tot het vergunnen van verlotingen beneden eene waarde van f 100, een omzigtig en spaarzaam gebruik te maken, ten einde den lust tot dat spel, en de ongeregelheden welke daaruit dikwijls voortvloeiën, te beteugelen. In de circulaire, welke daaromtrent is verzonden, wordt te kennen gegeven, dat die vergunningen, welke niet mondeling, maar schriftelijk behooren te worden gegeven, moeten, als in overeenstemming met de algemeene wetten, aan het regt van zegel en registratie onderhevig geacht worden; terwijl de bedoelde acten van vergunning altijd zoodanig behooren te zijn ingerigt, dat er uit blijke, dat de waarde der in verloting te brengen voorwerpen minder dan f 100 beloopt, welk laatste te noodzakelijker is, uit hoofde het is gebleken, dat niet al de besturen met de bepalingen van Zr. Ms. besluiten van den 3 Maart 1824 en 31 Mei 1828 (Staatsblad nummers 22 en 34) volledig bekend zijn.

Men leest in een der binnenlandsche bladen, dat bij eene beschikking van het gouvernement, is bepaald, dat de vrijwillige werving, en de overgang van miliciens bij de staande armee, tot nader order zal gesloten zijn, bij al de korpsen van het leger, behalve bij de afdeling grenadiers. Deze maatregel heeft ten doel, om het leger bij de thans noodige bezuinigingen meer en meer te vermindern.

Als eene zeldzaamheid van opbrengst van den grond in Zeeland kan gemeld worden, dat *C. de Ronde*, te Sitjansland (Duiveland), in 1839 uit 200 oude Duiveland-sche roeden (26 roeden 89 ellen) driejarige meede, geteeld in oud land, heeft verkocht voor f 200 aan kiemen, en nog uit gemelde hoeveelheid heeft gereed 2384 halve Ned. ponden hard goed, dat thans eene waarde bezit van niet minder dan f 30 de 50 Ned. ponden; zijnde voor de kiemen en hard goed zamen eene som van f 915 en alzoo f 1370 per gemet of 40 roeden 33 ellen; een bewijs van de nuttigheid van de bouwning der meekrap, waartoe vele landerijen in Vriesland en andere streken, gelijke geschiktheid hebben.

Den 22 dezer strandde bij Scheveningen de Fransche sloep *la Providence*, gevoerd door kapt. *Jaques Drégenc*, van Treguier naar Duinkerken bestemd. In weerwil der hooge Zee deed de Plaatselijke Bestuurder der Noord- en Zuid-Hollandsche Reddingmaatschappij, de heer *P. Varkevisser*, de aldaar gestationeerde reddingboot, bemand met de bootslieden *Willem den Dulk*, *Cornelis den Dulk*, *Maarten den Dulk*, *Dirk Spaans*, *Arie Spaans*, *Arie Verbaan*, *Albert Fieret*, *Arie Knoester*, *Willem Bal* en *Willem Kuiper Gzn.*, dadelijk in zee brengen, met het gelukkig gevolg dat dezelve binnen weinigen tijd het wrak bereikte, de equipagie, bestaande uit vijf man, overnam en daarmede terugkeerde. Een der genoemde bootslieden, *Willem Kuiper Gzn.*, met den voet in een lijn verward zijnde, sloeg daardoor over boord, tengevoelge waarvan, bij de pogingen om dezen te redden, de boot omsloeg, en, zoowel de geredden, als de geheele bemanning, in de hevige branding werden geworpen; het mogt echter deze laatsten, op derzelver scaphanders drijvende, gelukken, om de boot weder te regten en de vroegere geredde schipbreukelingen, uitgezonderd een scheepsjongen, genaamd, *Pierre la Galle*, weder in te nemen, en het strand te bereiken.

Was de vreugde der aan dat strand verzamelde aanschouwers hierover algemeen, spoedig daarna verkeerde die in droefheid. Genoemde *Willem Kuiper Gzn.*, ofschoon reeds bijna bewusteloos uit de golven opgetogen en dadelijk op de menschlievendste wijze verpleegd, bezweek nog dien zelfden avond aan de gevolgen der ongemakken, geleden in de reeds bijna vervulde poging om zijne natuurgelatenen van eenen bijna onvermijdelijken dood te redden. Hij stierf in de vervulling van een zijner eerste menselijke pligten door zijne belangelooze hulpvaardigheid, en laat eene dieptreurende weduwe en vier jonge kinderen na.

Hoezeer steeds een braaf en wakker zeeman, en zoodanig als stuurman op een der visscherspinen van den heer *P. Varkevisser* werkzaam, verkeert alsnu zijn nagebleven gezin, door zijnen dood van de bron van deszelfs bestaan verstoken, in de hulp behoevendste omstandigheden, en wordt zulks mitsdien der welbekende milddadigheid onzer landgenooten, inzonderheid diegenen hunner, wier welvaart van den zeemannsstand, onafhankelijk is, ten ernstigste aanbevelen.

De Redactie der *Koophandel- en Zeevaart-Tijdingen* zal zich, met voorkennis van de Directie der alhier gevestigde Noord- en Zuid-Hollandsche Redding-Maatschappij, volgaarne belasten met het aannemen van al zoodanige giften, welke men voor deze diep ongelukkigen zonde willen afzonderen, ten einde die over te maken aan meergenoemden heer *P. Varkevisser*, te Scheveningen, om door ZEd. op de meest doelmatige wijze ten hunnen nutte te worden aangewend.

Amsterdam, den 24 Januarij 1840.

GRONINGEN, den 13 Januarij.

Door den breedten Kerkeraad der Ned. Hervormde Gemeente dezer Stad, is gisteren, uit het bekende *assess* predikanten, ter vervulling van de hier bestaande vacature, geformeerd het navolgende *dristal*:

DD. A. C. van Eldik Thiene, te Waddingsveen; W. Verweij, te Winschoten, en J. T. Endtz, te Helmond.

REDEVOERING, van den Heer Mr. T. S. TROMP, betreffende het ontwerp van wet tot daarsstelling van schuld ten laste der Overzeesche bezittingen; uitgesproken in de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 19 December 1839.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Na de uitvoerige en zorgvuldige behandeling van het onderhavig wetsontwerp tusschen de Staten-Generaal en de Regering, in de gedrukte processen-verbaal der afdeelingen en de antwoorden der Regering opgenomen, en nog nader in comité-generaal toegelicht, acht ik het overtoollig in eene nadere breedvoerige beschouwing der hierbij voorgestelde oplage eener nieuwe schuld van 56 miljoen te treden, en het geheel voldoende, om met weinige woorden de reden op te geven der door mij uit te brengen stem.

Ik zie maar al te duidelijk de droevige noodzakelijkheid voor oogen, om den ontzettenden schulden last van den Staat niet slechts met het voorgedragen kapitaal, maar met nog oneindig meer, te verhoogen en te verzwaren. Het aller-eerst heeft zich bij mij de belangrijke vraag opgedaan, hoe en waardoor deze noodzakelijkheid geboren is geworden: het onbepaalde zeggen: „dit is een gevolg van den Belgischen opstand,” is hier niet bevredigend.

Van het jaar 1830 af aan, zijn toch ieder jaar in de enorme buitengewone uitgaven welke de Belgische opstand noodzakelijk maakte, met gemeen overleg der Staten-Generaal voorzien; hierdoor zijn de 197 miljoen schuld op het tweede grootboek, de bijna 10 miljoen schatkistbiljetten, al de schuld geaffecteerd op onze Oost-Indische bezittingen, ontstaan en daar te boven alle de rijke opkomsten van deze bezittingen, welke in de vier jaren van 1835 tot en met 1838 een zuiver rendement van 64 miljoen hebben bedragen, versmolten; en hoe moeilijk het ook mogt vallen, heeft de meerderheid dezer vergadering elke aanvraag der Regering ter bestrijding der buitengewone behoeften ten gevolge van den Belgischen opstand zonder eenige inkrimping telken jaar ingewilligd, terwijl steeds de verzekering werd gegeven, dat de gewone middelen met de opcenten de overige uitgaven ruim konden dekken niet alleen maar men zelf tot aanzienlijke vermindering van opcenten konde en is overgegaan.

Last ons de eenvoudige en duidelijk geopenbaarde waarheid indezeggewijte oogenblikken niet ontveinen, en dan zijn wij allen overtuigd dat de eenige en ware oorzaak, waarom thans, na de sluiting van het tractaat met België, op deze of gene wijze nogmaals eene nieuwe schuld ter dekking van gedane buitengewone uitgaven moet plaats hebben, daarin is gelegen, dat de Regering op eene kunstmatige wijze de ware toestand van 'slands finantien voor de Staten-Generaal heeft weten te bedekken, en zonder het gemeenschappelijk en vertrouwelijk overleg, zich alle die miljoenen heeft weten aan te schaffen, welke nu weder moeten aangezuiverd worden, en waarvoor geene andere reden denkbaar is nog door de Regering zal kunnen worden gegeven, dan om het verderfelijke *status quo* tusschen Holland en België zoo lang mogelijk te rekken; daar het wel ware te voorzien, dat wanneer in der tijd de creatie van nog meerdere schuld tot dat einde aan de Staten-Generaal was voorgedragen, de groote meerderheid zich hiertoe ongenegen zoude hebben betoond en, gelijk later is geschied, op eene ernstige en afdoende wijze ter beëindiging van dien noodlottigen toestand zoude hebben aangedrongen.

Hoe hard het ook moge klinken, dat de Regering den waren toestand van 'slands finantien voor de Staten-Generaal verborgen zoude hebben gehouden buiten het gemeen overleg zich gelden hebben aangeschaft ter bestrijding van uitgaven, ligt de waarheid van dit gezegde echter op dit oogenblik klaar en helder voor onze oogen, en in welk kleed dan ook gedost en ingewikkeld en hoedanig omsluierd, ligt de erkenenis hiervan in de gegeven antwoorden en mondelinge toelichtingen der Regering opgesloten.

De voorgestelde leening van 56 miljoen moet toch strekken, in de eerste plaats, om aan de Handel-Maatschappij terug te betalen eene som van 40 miljoen, welke zij aan het gouvernement in de laatste jaren heeft voorschoten op de waarde van bij haar te ontvangen producten; of nu tijdens het voorschot van gelden door de Handel-Maatschappij aan het ministerie van kolonien of aan den Staat, waarvan dit departement een onderdeel van algemeen bestuur uitmaakt, deze producten reeds werkelijk waren ingezameld, of gedeeltelijk nog ingeogst moeten worden, is ter staving van mijn gezegde onverschillig. De miljoenen geld zijn voorgeschooten, het geld is in de schatkist gevloeid en is weder buitengewoon uitgegeven, zonder medeweten en medewerken van de vertegenwoordigers des volks.

Toen aan de natie werd voorgehouden, dat de buitengewone kosten voor oorlog en marine buiten eenig bezwaar van 'slands ingezetenen konden worden gevonden, ging de Handel-Maatschappij, onder verpanding van haar primitief fonds, eene nieuwe leening aan, verstrekte dit geld, en opvolgelyk al meer, aan den Staat, tegen genot eener rente van vijf ten honderd en andere voordeelen, en deze belangrijke finantiële transactie bleef tot op de voordragt dezer wet voor ons verborgen.

De voorgestelde leening moet in de tweede plaats strekken om het departement van kolonien bij magte te maken, aan den Staat te rembourseren de kapitale som van 10 miljoen wegens buitengewone uitgaven voor de jaren 1834 tot en met 1837, waarmede dit departement in der tijd is belast geworden. In den beginne scheen deze zaak bijna onbegrijpelyk, en men kon zich nauwelijks een denkbeeld vormen hoe het mogelijk ware, dat een departement van algemeen bestuur dit kapitaal schuldig konde zijn aan den Staat zelve, en deze onderling crediteur en debiteur konde worden; maar de zaak heeft zich volkomen opgehelderd.

Toen men ernstig begon te betwijfelen of de koloniale kas, waarop het oog steeds werd gevestigd, wel in staat zoude zijn, boven hetgeen zij reeds aan het moederland afwierp, uit de eigen opkomsten deze uitgaven te dekken, en het vermoeden oprees, of wellicht met eene voorgestelde geldleening tot vinding der kosten voor het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg van Amsterdam naar Arnhem en andere groote werken, dienstbaar zoude worden gemaakt aan het dekken der buitengewone oorlogskosten, werd men gerust gesteld en ontving men de verzekering dat er geene gelden tot dat einde gezocht behoeften te worden, maar dat deze uitgaven uit de opkomsten onzer Overzeesche bezittingen zouden en alzoo ook konden worden bestreden.

De uitkomst heeft nu echter het tegendeel doen zien. Uit de opkomsten der Oost-Indische bezittingen hebben deze tien miljoen niet kunnen worden betaald. De Handel-Maatschappij was voorzeker noch gezind noch bij magte om dit kapitaal al weder voor te schieten. Op het departement van kolonien was alzoo een last gelegd, dien zij niet dragen kon, en nu werd er doortusschenkomst van den minister van binnenlandsche zaken, eene geldleening van tien miljoen gulden gesloten voor een aan te leggen spoorweg van Amsterdam naar Arnhem; doch het geld werd heimelyk in de algemeene schatkist gestort, om daarmede staatsuitgaven te voldoen.

Deze geldleening kwam tot stand slechts weinige dagen, nadat de Staten-Generaal zich bezwaard hadden gevonden tot eene dergelyke leening ten laste van den Staat mede te werken en een hoofdzakelijk daartoe hun aangeboden ontwerp van wet eene zeer groote meerderheid hadden verworpen.

Door de voorgestelde geldleening moet in de derde plaats worden voorzien in een te kort van vier miljoen bij het Amortisatie-Syndicaat, ten einde over het aanstaande jaar 1840 de renten der schuld, ten laste van het Syndicaat gevestigd, te kunnen betalen.

Deze treurige toestand van het Amortisatie-Syndicaat is ook tot op dit oogenblik zorgvuldig voor de Staten-Generaal bedekt gehouden; slechts drie jaren geleden werd nog aan deze plaats, bij de behandeling der wet op het uitbetalen der rente van het zoogenaamd Belgisch aandeel, en zelfs nog later, de stellige verzekering gegeven, dat dit ligchaam bij magte was aan alle de op hetzelfde rustende verplichtingen te voldoen, en dan nog ongehinderd deze renten te kunnen voorschieten; terwijl men nu moet ontwaren dat dit niet anders heeft kunnen geschieden, dan door de fondsen onder hetzelfde gedeponeerd ter verzekering van rentebetaling en aflossing van schuld, te gelde te maken, waardoor nu een jaarlijksch te kort van 4 miljoen bestaat. Dit weinige is genoeg ter staving van de door mij genoemde oorzaak der thans voorgestelde geldleening, het voor de Staten-Generaal in der tijd verbergen van den waren toestand van 's Rijks finantien.

Wij zien bevestigd hergeen mannen van diep doorzicht reeds voor lang hebben voorzien, het gevaarlijke namelijk van geheime kassen, belast met ontvangsten en uitgaven voor den Staat buiten de begrotingen, welke jaarlijks met gemeen overleg worden gearresteerd en na afloop van ieder dienstjaar verrekend.

Voor en aler nu tot eenigen afdoenden maatregel over te gaan en op nieuw eene schuld op te leggen, welke den rentelast alweder zal verhoogen, moet vooraf of gelijktijdig het gevaar van meer dan eene staatskas uit den weg worden

gernind, en de verder vereischte waarborgen voor eene eevoudige, oprechte en alles in zich bevattende comptabiliteit van 'slands finantien, bij wettelijke bepalingen worden vastgesteld.

In de eerste plaats behoort hiertoe de opheffing van het bestaande tusschenbeheer van het Amortisatie-Syndicaat, en het heeft, vertrouw ik, allen genoegen gedaan, dat de Regering de noodzakelijkheid hiervan heeft erkend en een daartoe betrekkelijk wets-ontwerp toegezegd.

Tot op dezen dag heeft men echter dit ontwerp niet kunnen inzien, en het ligt geheel in het onzekere of de Regering voornemens is de baten en schulden van dit Syndicaat eenvoudig onder de middelen en lasten van den staat bij de rijksbegrotingen in het vervolg op te nemen, of wel den naam te vernietigen, maar het afzonderlijk beheer te behouden.

Door het eerste zal, dit erken ik gaarne, de schuldenlast meer duidelijk uitkomen; het totaal der jaarlijks te betalen renten zeer aanmerkelijk worden verhoogd, maar zuinigheid bij eenvoudigheid en duidelijkheid in het beheer van 'slands finantien worden bevorderd; terwijl in het tegenovergestelde geval het verblindend en schadelijk kwaad blijft bestaan.

In acht het alzoo in het ware belang der natie, dat de toegezegde voordragt van wet ter opheffing van het Syndicaat, worde ingezien, beoordeeld en vastgesteld vóór elke operatie ter regeling van het finantiël bestuur, alzoo ook voor de finale beslissing op het aangeboden wets-ontwerp.

In de tweede plaats zal vooraf, ter gelegenheid van de herziening der grondwet of bij de voorgedragen finantiële wet zelve, duidelijk moeten worden bepaald, op welke wijze de Staten-Generaal zich jaarlijks van den geldelijken toestand harer Overzeesche bezittingen zal verzekeren; dat de Staten-Generaal hierop regt hebben, en het hun dure plicht is hiervoor te zorgen, zal niet langer be-
twijfeld mogen worden. (Op de inkomsten der Indische producten rust thans uitsluitend het crediet van den Staat; het is de voorname bron, waaruit de staatsuitgaven moeten worden bestreden en het is mij onbegrijpelyk hoe er een uitvoerig verslag van het gebruik der geldmiddelen, waarvan het opperbestuur aan den Koning is opgedragen, jaarlijks aan de Staten-Generaal kan worden gegeven, zonder inbegrip der geldmiddelen van de Overzeesche bezittingen.)

In alle de Afdeelingen is de eenstemmige wensch geuit, dat, ter verzekering hiervan, in de wet zoude worden opgenomen: „dat jaarlijks in de maand October ber de staat van den geldelijken toestand van 's Rijks Overzeesche bezittingen aan de Staten-Generaal zal worden kenbaar gemaakt; dat de laatsgeslotene jaarlijksche rekening van ontvang en uitgaaf daarbij zal worden overgelegd, tot regtvaardiging van het beschikbaar saldo en tevens opgave worden gedaan van hetgeen voor het volgende jaar gerekend kan worden beschikbaar te zullen zijn, en dat de bestemming van deze beschikbare gelden telkens bij de wet zal worden geregeld en bij voorkeur tot aflossing van schuld worden aangewezen.”

De Regering heeft zich hiermede niet kunnen vereenigen, zonder evenwel aan te duiden in welk opzigt deze bepalingen niet aannemelyk zouden zijn; maar in plaats hiervan eene verandering in de redactie van het meer onbestemde art. 4 van het wetsontwerp gemaakt.

Dit vitale punt be-ort, naar mijn begrip, thans voor altijd bestist te worden.

In de derde plaats hebben wij bij de behandeling van dit wets-ontwerp al te duidelijk moeten ontwaren dat er vele miljoenen schats buiten kennis en tusschenkomst der rekenkamer worden ontvangen en uitgegeven. Ik vertrouw dat de Regering van het onregelmatige hiervan is overtuigd, daar de Minister van finantien ons heeft aangekondigd, dat nadere bepalingen ten opzichte der rekenkamer bij de Regering in overweging waren. Ook dit wensch ik vooraf, met inacht-neming van hetgeen bij het centraal rapport der eerste afdeeling is aan de hand gegeven, bij eene wet geregeld te zien.

Ik bevroed, Ed. Mog. Heeren! dat tot dit een en ander tijd wordt gevorderd; maar het zal mij genoeg zijn wanneer ik de toezegging en inwilliging hiertoe van de Regering mag ontvangen; terwijl ik inmiddels gaarne wil medewerken om zoodanigen tusschen-maatregel te helpen daarstellen als voor den geregelde loop van 's Lands zaken noodig geacht zal worden; doch ik acht mij verpligt mijne stem tegen dit wets-ontwerp uit te brengen.

REDEVOERING, betreffende het ontwerp van wet houdende bepaling over den duur der verantwoordelijkheid van de bewaarders der hypotheeken en het kadaster enz., uitgesproken in de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door den Heer Mr. J. CATS Ez., van Dingsdag den 24 December 11.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Een der groote middelen van bevordering van den materiëlen bloei der maatschappij is zeker dit, dat hij die geld heeft, doch wiens aard of maatschappelijke toestand niet medebrengt, dat hij van hetzelfde meer dan een gewone intrest als rente trekke, hetzelfde leene aan hem, die het tot dusverre niet bezittende, doch nu bekomen hebbende, door zijne nijverheid daarvan een voordeel trekt, die gewone rente dikwijls ver te bovengaande. Hetzelfde geld draagt op deze wijze dubbel vrucht.

Doet niets wordt zoodanige geldnietzetting meer begunstigd dan daardoor, dat de uitleener zulks met zekerheid kunne doen; deze wordt dus vereischt niet alleen in zijn belang, maar ook in dat van hem die het geld ter leen neemt, en daarvan als het ware de tweede vrucht zal genieten, doch zonder des crediteurs zekerheid niet tot dat genot kan komen.

En terwijl tot deze zekerheid niets zoo bevorderlijk is als een goed hypothecair systema, zoo hangt het daarvan ten slotte af, of dit middel van maatschappelijken bloei, in meerdere of mindere mate zal werken.

Van dit hypothecair systema maken de functien van bewaarder der hypotheeken, een gewigtig deel uit, en allerbelangrijkst is deze betrekking. Gelijk de naam zelfs dit reeds aanduidt, is aan deze ambtenaren de bewaring opgedragen, van die zoo zeer de bijzondere fortuinen rakende regten.

Meer de uiterste nauwkeurigheid dan wel juist studie vorderende, is dan ook eene zeer groote verantwoordelijkheid zoodanig essentieel gedeelte van deszelfs bediening, en aan dezelve zoo zeer inhaerent, dat ik mij niet wel vermindering der verantwoordelijkheid kan voorstellen, zonder gelijktijdige vermindering van der ingezetenen zekerheid, en alzoo niet zonder gelijke afbreuk aan het hypothecair systema toegebracht.

En uit dit oogpunt de zaak beschouwende, kon ik mij geenszins met het onderhavig voorstel van wet vereenigen.

Even gelijk andere ingezetenen gedurende dertig jaren jegens elkander verbonden zijn wegens toegebragte schade, moet zulks ook blijven bestaan ten aanzien der bewaarders van de hypotheeken.

Er is naar mijn oordeel geene reden om te hunnen behoefte eene uitzondering op dezen algemeenen regel te maken, en voor hen eene tienjarige in stede der gewone dertigjarige prescriptie daar te stellen.

Dat bij afreding derzelve borgtocht na tien jaren ophield, gelijk bepaald was bij de wet van 21 Ventose jaar VII. was billijk; een dertigjarige borgtocht na afreding, was te zeer bezwarend; maar nu de geheele verantwoordelijkheid te reduceren tot tien jaren, is geheel iets anders; en dit toch is nu het voornemen, alzoo naar dit wetsontwerp alle verantwoordelijkheid zoude zijn vervallen, tien jaren na het begaan verzuim, hoe lang ook de bewaarder daarna nog in bediening bleve.

In de verbalen der afdeelingen, bijzonder in dat der tweede, waarvan mij de redactie was toevertrouwd, is aangetoond hoe het in den aard der zaak ligt, dat de ahuzien veelal niet dan jaren na het uitleenen der gelden, en het stellen van hypotheek, en wel eerst bij verkoop van het pand en uitbetaling van den koop-schat, aan den dag komen.

Wij hebben daar uiteen gezet hoe eigene inzage der belanghebbenden genoegzaam ondoenlijk en stellig ondoelmattig en niet afdoende is.

Wij hebben daar met voorbeelden bewezen, hoe ook bij de ongelukkiglijk afgeschafte tienjarige vernieuwing, de verantwoordelijkheid der bewaarders genoegzaam dezelfde was. Het geëerd lid uit Gelderland, hetwelk voor mij sprak, zette dit ook nog zoo even uiteen. Ik zal dit alles niet herhalen; bij het gewigt van het onderwerp, moet dat bij U Ed. Mogenden nog levendig zijn.

Maar nogmaals meen ik op dit bijzonder ter dezer materie te moeten terug komen, dat hier de vraag niet is van een gewonen borgtocht van ambtenaren, die door de Regering tot bewaring van hare regten of invordering van hare middelen, en dus meer voornamelijk in haar belang aangesteld zijn: de regeling van wier borgtocht en verantwoordelijkheid dus ook de Regering alleen en uitsluitend zoude regaderen; maar dat hier de reden is van ambtenaren, aan wier bewaring de ingezetenen door de Regering, hoezeer dan ook naar de wet, worden gedwongen deze soort hunner bezittingen toe te vertrouwen; van ambtenaren, welke niet aan de Regering schade kunnen toebrengen, maar alleen aan die ingezetenen; van ambtenaren, wier verantwoordelijkheid niet bestaat jegens de Regering, maar jegens die ingezetenen; van ambtenaren eindelijk, wier in vast goed gestelde borgtocht niet is gesteld ten voordeele van den lande, maar ten behoeve van zoodanige personen, als eventueel zouden mogen blijken schade door des bewaarders gestie te hebben geleden; en dat de Regering dus dubbel behoorde toe te zien voor

zij, in het belang dezer door haar aangestelde doch buiten haar dadelijk intrest werkende ambtenaren, vermindert derzelver ter zekerheid van groote belangen der ingezetenen bestaande verantwoordelijkheid, en alzoo waarlijk dezen aan genen zoude opofferen.

Alleen aan het niet oogenblikkelijk voor den geest zijn van dat warenkbeeld omtrent den aard van der bewaarders ambtsbetrekking en van derzelver verantwoordelijkheid, kan ik het dan ook toeschrijven, dat de zekerheid der belanghebbenden reeds zoo zeer is verminderd, toen bij *Koninklijk besluit* van 1 Augustus 1828 wierd ingetrokken de *wettelijke* bepaling van Ventose, straks door mij vermeld, en op die wijze de duur van der bewaarders borgtocht na aftreding werd vermindert van tien op drie jaren.

Ik wensche, dat dit weder op den vorigen *wettigen* voet moge terug gebracht worden.

Doch laten wij, Ed. Mog. Heeren! ons toch wachten op dit voetspoor verder voort te gaan, en geene zoo gewichtige belangen der maatschappij op te offeren aan eene verkeerd geplaatste meewarigheid met de toch niet zoo geheel te verwerpen of verworpen wordende, thans en vooral na de gedwongene overschrijving, veel meer dan immer te voren lucrative, ambtsbetrekking van bewaarder der hypotheek.

Mogt er voorts in een of ander opzigt iets aan zijn, dat der bewaarders verantwoordelijkheid zoude verzwakt wezen door de afschaffing der periodieke vernieuwing, en mogt ook de Regering het voor de ingezetenen bemoeijelijkende dier afschaffing inzien, welkom zal mij, en ik durf het zeggen, zeer velen met mij, eene voordragt ter wederinvoering derzelve zijn: eene menigte belanghebbenden gevoelt, vooral ter zake der roijementen, het nadeelige van het gemis der vernieuwing, en ook bij verminderde verantwoordelijkheid zouden de bewaarders ten deze niet facieler zijn; maar ik herhaal het hier, men zoek dit bezwaar niet weg te nemen ten koste der zekerheid van der ingezetenen bezittingen, ten koste der halve juist van dit de welvaart der maatschappij zoo zeer bevorderend stelsel van gelduitzetting, ten behoeve waarvan eenig en alleen de betrokkene ambtsbetrekkingen zijn daargesteld.

Ik kan mij dan ook met dit voorstel van wet niet vereenigen.

De Leden van het Departement Leeuwarden der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* worden uitgenoodigd, om te verschijnen op Woensdag den 29 Januarij 1840, 'savonds zes uur, in de Kleine Zaal van *W. van der Wielen*; ten einde in behandeling te nemen de Voorstellen of Ontwerp-Prijsvragen, welke men op de Punten van Beschrijving mag wenschen te brengen, en waarvan de inzending *schriftelijk* wordt verzocht *daags tevoren*, ten huize van den Secretaris.

Na afloop hiervan zal, op de vierde BUITENGEWONE WINTERAVONDVERGADERING, eene Redevoering worden uitgesproken door den Heer Mr. H. VAN DER KOOI, en eene Bijdrage door den Heer G. T. N. SURINGAR.

Namens Bestuurders,
R. D. SMEDING, Secretaris.

TOONEEL-BERICHT.

De extra en laatste Representatie, met open Tooneelveranderingen, van den Ondergeteekende; breeder bij Programma omschreven, zal plaats hebben op Zaterdag den 1 Februarij e. k.; aanvang ten 6 ure.

J. POSTHUMUS.

Ten Kantore dezer Courant zijn op nieuw de hieronder vermelde Giften, ten behoeve van de Noodlijdenden op Schokland, ingekomen:

Van Ds. *Folpmers*, de opbrengst eener collecte in de gemeente Oudega en Kolderwolde f 3.50. N. N. 20 francs, 3 Spaansche matten en 2 Fransche stukken specie te zamen f 18.25.

Te zamen f 21.75

Bedrag van het in vorige Courant vermelde - 2686.44 f

f 2708.19 f.

* * Heden verloor van eene welgeschapene DOCHTER, JACOBA BOUW-KNEGT, geliefde Echtgenoot van
Almenum, den 18 Januarij 1840. J. BIJLSMA.

* * Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon, F. M. SCHLIKKER, geliefde Echtgenoot van
Langweer, den 19 Januarij 1840. B. H. BRUINSMA.

* * Mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, ANNA ELIZABETH MENKEMA, is, heden, gelukkig verlost van eene welgeschapene DOCHTER.
Leeuwarden, den 20 Januarij 1840. H. WELLAN.

* * Heden morgen omstreeks 6 ure, verloor van eenen Zoon K. S. PEIF-FER, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 23 Januarij 1840. A. HENNEMAN.

* * Heden verloor van eenen Zoon, T. BLAUW, Echtgenoot van
Dokkum, den 24 Januarij 1840. H. IJ. GATSONIDES.

* * Mijne Echtgenoot JANNA CATHARINA NAUTA, verloor heden van eenen Zoon.
Amsterdam, den 24 Januarij 1840. W. WOERMAN.

* * Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER CATHARINA RODENBURG, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 26 Januarij 1840. H. HARMENZON,
Boekverkooper.

* * Heden beviel voorspoedig van twee welgeschapene DOCHTERS, KLAASKE POSTHUMUS, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, den 26 Januarij 1840. J. S. CL. BEEKHUIS.

PS. Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving aan te merken.

LEEWARDEN, den 18 Januarij 1840. Heden ontsiep in den ouderdom van circa tachtig jaren, en na eene gelukkige Echtverbintenis van ruim zestig jaren, mijn dierbare Echtgenoot, onze hartelijk geliefde Vader en behuwd Vader de Heer ABRAHAM JACOB POLACK.

REBECCA HARTOG.

J. A. POLACK.

H. A. POLACK.

B. J. DE LANGE.

L. S. DE JONG.

M. S. DE JONG.

* * Werd, voor bijkans drie maanden, mijne geliefde Echtgenoot, METJE SIJPESTEIJN, door den dood van mijne zijde gerukt, een nieuwe slag trof heden wederom mijn gefolterd hart: mijn tweede Zoonje HENDRIK JAN, stierf, in den jeugdigen leeftijd van 3 jaren en 4½ maand, aan eene kwijnende ziekte, ten huize zijner diep bedroefde Grootmoeder, de Wed. H. SIJPESTEIJN alhier. Alleen het geloovig vertrouwen, dat God met de ontslapene Moeder haren Liefeling tot een beter leven vereenigd heeft, troost ons in onzen dubbel rouw.

Workum, den 18 Januarij 1840. W. TROSTE Cz.

* * Heden ontsiep, na eene langdurige sukkelling, mijn waarde Echtgenoot, GERBEN EEDZES VAN DIJK, in het 57ste jaar zijns ouderdoms en het 31ste onzer genoegelijke vereeniging. Smartelijk valt mij dit verlies, maar het vertrouwen op God, den Man der Weduwen, lenigt mijne smart, en de christelijke hoop, dat de dierbare overledene, wiens keus en lust het was, voor Jezus te leven, tot de zalige ruste is ingegaan, geeft mij den besten troost.

Roodkerk, FRIETZEN HEDZERS VAN DIJK,
den 18 Januarij 1840. geb. VAN DER KLINZE.

* * Na eene hevige zenuw zinking ziekte, van eenige dagen, bezweek heden mijn hartelijk geliefden Echtgenoot NIKOLAAS EVERT SCHELTEMA, in leven Genes.-. Heel- en Vroedmeester, in den krachtvollen leeftijd van acht en twintig jaren; mij nalatende eene Zuigeling van negen maanden, en de herinnering aan een slechts tweejarig allergeukkigst huwelijksleven.

Anjum, M. SAS SNETHLAGE,
den 19 Januarij 1840. Wed. N. E. SCHELTEMA.

Heden avond omstreeks 6 uren, overleed mijne teeder geliefde Echtgenoot JEN WIEBRENS OOSTERBAAN, in den nog jeugdigen ouderdom van 26 jaren, waarvan ik met haar ruim 4½ jaar in eenen genoegelijken Echtverbintenis was; mij nalatende twee Kinderen, te jong om het smartelijk verlies van de zorgdragende Moeder te kunnen beseffen.

Amsterdam, den 20 Januarij 1840. H. P. ROBIN.

* * Heden overleed aan verval van krachten, onze waarde Broeder en Oom IJPE VAN DER SCHAAFF, in den ouderdom van circa 77 jaren.

Dokkum, F. VAN DER SCHAAFF,
den 22 Januarij 1840. *Uit aller naam.*

* * Heden morgen om 6 uren overleed tot onze innige droefheid, onze waarde Oom, de Heer TJIETJE DOUWES ALBADA, in leven Assessor van de griftenij Gaasterland, in den ouderdom van nagenoeg 76 jaren.

Balk, H. B. ALBADA,
den 23 Januarij 1840. F. T. HOOGENDORFF.

* * Heden overleed na eene langdurige verzwakking, echter alleronverwachtst, mijne teeder geliefde Dochter GERHARDINE ELIZABETH, in den ouderdom van dertig jaren. Allen die haar deugdzaam leven gekend hebben, zullen gevoelen wat ik in haar verlies.

Heerenveen, AGATHA WIERDSMA,
den 24 Januarij 1840. Wed. J. DORNSEIFFEN.

* * Na eene slepende ongesteldheid en bijkomende verzwakking, stierf heden tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 58 jaren, onze waarde Vader ANNE SJOERDS FOKKENS, in leven Hoofd-Onderwijzer aan de Stads-Burgerschool alhier.

Harlingen, S. A. FOKKENS,
den 25 Januarij 1840. *Uit aller naam.*

* * Vrienden van den Overledene, ook buiten de Stad, gelieven deze algemeene kennisgeving, tevens als bijzondere te willen aanmerken.

De BOTER te Leeuwarden, den 24 Januarij 1840, f 36.00 a f 38.00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 177.00 het Last. — Tarwe f 10.96 de Mudde.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.

LEEWARDEN, Vrijdag den 24 Januarij 1840: Puik Boter f 38.00.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, den 25 Januarij 1840

NEDERLAND Gebi. SPANJE. Gebi.

Werk. Schuld a 2½ pCt. 51½ 52½ 52½ L. bij Ardoin & 85.5 pCt. 24½ 24½ 24½

Dito dito..... 5 " 98½ 98½ 98½ Passive. 6½ 7 6½

Uitgest. Schuld. ½ ½ ½ Fransche Uitgestelde. 7½ 7½ 7½

Kansbilj. van dito. 23½ 23½ 23½ RUSLAND.

Amortis. Synd. 4½ pCt. 91½ 92½ 92½ O. H. 1798 en 1816. 5 pCt. 105½ 105½ 105½

Handel-Maats. 4½ " 169½ 170½ 170½ Dito 1818 en 1829. 5 " 105½ 105½ 105½

Dito dito 1837. 4½ " 99½ 100 99½ Cert. d. 1831 en 33. 5 " 98½ 98½ 98½

O. I Leening. 5 " 95½ 96½ 96½ POLEN.

Spoorw. Haarl. Aand. met Lot. f. 300 f 500 138½ 139½ 139½

Aand. R. Spoorw. 4½ " 96½ 97½ 97½ BRAZIL. Obl. te L. 5 pCt. 75½ 76 75½

Ofschoon ook heden de handel in de Hollandsche Effecten over het geheel van weinig belang was, vertoonde zich daarin vrij veel kooplust, waardoor derzelver prijzen in het algemeen iets beter dan gisteren bleven.

De markt in de Ardoin was weder vrij willig gestemd, en, ten gevolge van de hoogere koersen van Parijs en Antwerpen, bleef de prijs ruim ½ pCt. hooger; de handel daarin was minder levendig dan gisteren. Ook scheen het bericht van het overlijden van *Cabrera* nog geen onvoorwaardelijk geloof te erlangen.

De Zuid Amerikaansche Effecten waren, ten gevolge van de minder gunstige koersen van Londen, iets flauwer.

Russische en Oostenrijksche goed prijshoudend.

5 pCt. Amerik. Bank, bij *Hope & Co.*, 93½. Columbia ade Leening, a & 100, 20½. Dito a & 250, 18½. Coupon Ardoin 18½, 19½ pCt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, ged. denken, op Zaterdag den 1 Februarij 1840, des voormiddags te 11 ure, in het openbaar, op nieuw, te verpachten, voor den tijd van vijf jaren, ingaande 1 en 12 Mei 1840, en eindigende op gelijken tijd in 1845: Den STADS- of PRINSENTUIN aldaar, met het daarin zich bevindende WOONHUIS, alsmede de twee ZOMER- of TUINHUIZEN, een en ander binnen de Stad gelegen en zeer geschikt voor eene aangename uitspanning van het Publiek.

Die hieraan gading maken, komen, ten bepaalden tijd, op het Raadhuis alhier, alwaar van heden af, de Voorwaarden en Conditiën dezer verpachting, ter Secretarij ter lezing liggen.

Leeuwarden, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
den 21 Januarij 1840. THIJS FEENSTRA.

De VOOGDEN VAN DE STADS-ARMEKAMER te LEEUWARDEN, zijn voornemens, aan den minstschrijvende, bij gesloten briefjes, aan te besteden: De levering van VIJF EN TWINTIG STUKKEN HEMDELIN-NEN en VIJFTIEN HONDERD NEDERLANDSCHE EL RUW of ON-GEBLEEKT KATOEN.

De gegadigden worden verzocht de briefjes behoorlijk geteekend en verzegeld in te leveren vóór of op den 10 Februarij 1840, aan het lokaal dezer Arme-kamer, op de Keizersgracht, alwaar de monsters en de Voorwaarden ter vis-sie aanwezig zijn.

De Voogden voornoemd,
A. IJPEIJ, Presid.
R. ATTEMA, Secrs. Boekhr.

AANBESTEDING,

Bij besloten Briefjes: Van het AFBREKEN eener OUDE SCHUUR en BINNENHUIS, te St. Anna Parochie, en het GEHEEL NIEUW OP-BOUWEN VAN DEZELVE, met het Leveren van alle daartoe behoorende MATERIALEN. Alles volgens Bestek en Teekening, ter inzage liggende ten huize van TIETE REINDERS de JONG, Landbouwer te St. Anna Parochie. De Briefjes franco te bezorgen bij J. A. NIJSLGOT, Deurwaarder te Leeuwarden, niterlijk vóór den 8 Februarij 1840.

AANBESTEDING,

Bij geslotene briefjes, ten eersten: Het AFBREKEN van eene OUDE SCHUUR, en het WEDEROPBOUWEN van eene NIEUWE, op de Zathe onder Munnekezijl, bij *Wieger Sibbes van Dijk* in gebruik, ten tweeden: Het VERGROOTEN van eene SCHUUR en GEDEELTELIJKE HERSTEL-LINGEN aan de VOORHUIZING op de Zathe mede aldaar, door *Enne Wil-lems Rispens* bewoond, met alle benodigde MATERIALEN; waarvan de Be-stekken en Teekeningen ter inzage liggen bij A. A. BONNEMA, Timmerman te Kollum, door wien aanwijzing zal worden gedaan op den 4 Februarij, des voormiddags ten 10 ure, bij *Enne Willems Rispens*, en des namiddags ten 1 ure, bij *Wieger Sibbes van Dijk*.

De briefjes moeten op den 10 Februarij, bij den eigenaar B. ESKES, te Kollum, franco worden ingeleverd.

BESTEDING BIJ BESLOTEN BRIEFJES, van eene VERBOUWING en zware REPARATIE aan een HUIS en SCHUUR, op de Zathe te Wel-dum, bij S. L. *Winkler* bewoond, alwaar het Bestek ter lezing ligt, moettende de briefjes vóór of op den 21 Februarij 1840, ten huize van Mr. W. W. BUMA, te Leeuwarden worden ingeleverd.

De Notaris O. B. OEBERIUS, te Sint Anna Parochie, zal, op Maandag den 3 Februarij 1840, des namiddags 4 ure, in de Herberg van *Johs. Wassenaar*, te Sint Anna Parochie, bij strijk- en verhooggeld verkoopen:

1. Eene groote en sterke HUIZINGE, gekw. no. 149, SCHUUR, ERVE, BLEEK en AANBEHOOREN, staande en gelegen aan de Smallezide van de Warmoesstraat te Sint Anna Parochie, bij *Jorrits Corns. Posthumus* en anderen bewoond en in gebruik; den 12 Mei 1840 gedeeltelijk te aan-vaarden.

2. Eene HUIZINGE, gekw. no. 254, ERVE, TUIN, BLEEK en AAN-BEHOOREN, staande en gelegen op het einde der zoogenaamde Wijde Steeg, op het Oostend te Sint Anna Parochie, bij *Arjen F. Wagenaar* en anderen bewoond en in gebruik; den 12 Mei 1841 vrij te aanvaarden.

3. Eene HUIZINGE, gekw. no. 119, WERKHUIS, TUIN, BLEEK, ERVE en AANBEHOOREN, staande en gelegen op het Noordend, in de zoogenaamde Nieuwe Huizen van Sint Anna Parochie, bij *Jan H. Stambergen* bewoond en in gebruik; den 12 Mei 1840 vrij te aanvaarden.

TE HUUR:

Een INTREK met vrijen Opgang, bij de Amelandijp, lotter A, no. 256. Te bevraged bij T. W. FEENSTRA.

